

רע"פ 7964/13 - יוחנן רובינשטיין נ' מדינת ישראל

רע"פ 7964/13 - יוחנן רובינשטיין נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 7964/13

יוחנן רובינשטיין

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[31.12.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 24.10.2013, בע"פ 58312-06-13, שניתן על-ידי כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב בשם המבקש - עו"ד סלבה פיקוס

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בע"פ 58312-06-13 (כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב), מיום 24.10.2013, במסגרתו התקבל חלקית ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו, בת"פ 26436-09-11 (כב' השופטת ד' שרזילי), מיום 9.6.2013. כחודש לאחר הגשת בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש, באמצעות בא כוחו, בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. ביום 26.12.2013, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר, אשר הושת על המבקש, עד להכרעה בבקשת רשות הערעור.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש ושני נאשמים נוספים, חברה פרטית בשם מקור הסופרים 2003 בע"מ (להלן: חברת מקור הסופרים) ומנהל פעיל בה, בשם חיים שלמה דרוק (להלן: מר דרוק), הוגש כתב אישום מתוקן הכולל שני אישומים. בחלקו הכללי של כתב האישום צוין, כי בין השנים 2004-2007, עסקו המבקש והנאשמים הנוספים, במסחר בתשמישי קדושה.

מעובדות האישום הראשון עולה, כי בשנים 2005-2007, מכר המבקש לחברת מקור הסופרים ולמר דרוק 28 חשבוניות מס כוזבות בסכום כולל של 823,904 ש"ח. המבקש הנפיק את חשבוניות המס ללא רשות וללא סמכות, וחברת מקור הסופרים רשמה אותן בספריה כהוצאה, מבלי שבוצעו העסקאות המפורטות בהן. בתמורה לחשבוניות המס הכוזבות, שולמו למבקש לפחות 41,195 ש"ח, הכנסה אותה השמיט המבקש מהדוחות שהגיש למס הכנסה בשנים הרלוונטיות. בנוסף לכך, מכר המבקש לחברת מקור הסופרים ומר דרוק 6 חשבוניות מס כוזבות, בסך 198,180 ש"ח, בהן ננקבו סכומים העולים על סכומן של העסקאות שביצעה חברת מקור הסופרים בפועל, וגם אלו נרשמו כהוצאה בספריה. נטען, כי כתוצאה ממעשיו של המבקש, גדלו במרמה הוצאותיה של חברת מקור הסופרים, כך שהושמטו מהדוחות הכספיים לשנות המס 2004-2007, הכנסות בסך 1,022,084. בנוסף, כתוצאה ממעשיו של המבקש, ניכתה חברת מקור הסופרים, מס תשומות בסכום של לפחות 131,195 ש"ח, מבלי שיש לה מסמכים כאמור בסעיף 38 לחוק המע"מ. נטען, כי המבקש והנאשמים הנוספים, עשו את כלל המעשים המתוארים "תוך שימוש במרמה ערמה ותחבולה, וזאת בכוונה להתחמק ממס".

בגין מעשים אלו, ייוחסו למבקש העבירות הבאות: 4 עבירות שעניינן עזרה לאחר להשמיט הכנסה מדוח, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); 4 עבירות שעניינן עזרה לאחר לנהל פנקסי חשבוניות ורשומות כוזבות, לפי סעיף 220(4) לפקודה; 4 עבירות שעניינן עזרה לאחר להתחמק ממס תוך שימוש במרמה ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודה; 34 עבירות שעניינן הוצאת חשבוניות מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור, לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק המע"מ); 34 עבירות שעניינן עזרה לאחר לנכות מס תשומות מבלי שיש להם לגביו מסמך כאמור בסעיף 38, לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק המע"מ; 38 עבירות שעניינן עזרה לאחר לנהל פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק המע"מ.

עובדותיו של האישום השני מעלות, כי בתקופת שנות המס 2004-2007, הוציא המבקש ללקוחותיו, ללא רשות, חשבוניות מס על שמן של שלוש חברות שונות, אליהן לא היה לו כל קשר. הסכום הכולל של חשבוניות המס היה לכל הפחות 1,099,602 ש"ח. בנוסף, בתקופת שנות המס 2004-2006, לא דיווח המבקש על הכנסות שצמחו לו מעסקיו, ועבורן הוציא חשבוניות מס, בסכום של 461,836 ש"ח לכל הפחות. יתרה מכך, המבקש רשם בספריו כהוצאה 11 חשבוניות מס כוזבות, בסך 208,818 ש"ח, שהונפקו מבלי שהתבצעה העסקה המפורטת בהן. צוין בכתב האישום, כי מהדוחות הרשמיים שהגיש המבקש לפקיד השומה, עבור שנות המס 2004-2007, עלה כי הכנסותיו המצטברות של המבקש היו 220,984 ש"ח, ואילו מחזורו העסקי המצטבר הגיע לכדי 1,394,504 ש"ח. ואולם, סכומים אלו התבססו על חשבוניות מס ותרשומות כוזבות, באמצעותן הצליח המבקש להשמיט הכנסות בסכום של 1,770,256 ש"ח, לכל הפחות. עוד עלה מהאישום השני, כי המבקש ניכה במסגרתם של הדוחות התקופתיים שהגיש למנהל מס ערך מוסף, את מס התשומות הגלום ב-11 חשבוניות המס הכוזבות שרשם כהוצאות, בסך של 34,960 ש"ח. וזאת, שלא כדין, ומבלי שיש בידיו מסמכים כאמור בסעיף 38 לחוק המע"מ. בנוסף לכל זאת, נמנע המבקש מלדווח למנהל מס ערך מוסף, על מס העסקאות הגלום בחשבוניות הכוזבות שהוציא ללקוחותיו, בסך 252,479 ש"ח, לכל הפחות. צוין, כי המבקש עשה את הפעולות המתוארות באישום השני, תוך שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, וזאת בכוונה להתחמק ממס.

בגין מעשים אלו, ייוחסו למבקש העבירות הבאות: 4 עבירות שעניינן השמטת הכנסה מתוך דוח, לפי סעיף 220(1) לפקודה; 4 עבירות שעניינן הכנה וקיום פנקסי חשבוניות ורשומות כוזבים וזיוף פנקסי חשבוניות, לפי סעיף 220(4) לפקודה; 4 עבירות שעניינן שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודה; 11 עבירות שעניינן ניכוי מס תשומות מבלי שיש לו מסמך כאמור בסעיף 38, לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק המע"מ; 30 עבירות שעניינן הוצאת חשבוניות מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור, לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק המע"מ; ניהול פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק המע"מ; שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק המע"מ.

3. ביום 12.9.2012, הורשע המבקש בבית משפט השלום בתל אביב-יפו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לאחר שהצהיר שהוא "מכיר את עובדות כתב האישום המתוקן" ומודה בהן, וזאת בהיותו מיוצג על-ידי עו"ד ברקאי. ביום 24.12.2012, מועד בו היה אמור להיערך הדיון שנועד לטיעונים לעונש, ביקש המבקש להתיר את החלפתו של עו"ד ברקאי בעו"ד שמולביץ, אשר נשכר על-ידו זמן קצר לפני כן, על מנת לייצגו בהליך זה. כמו כן, התבקש בית משפט השלום לדחות את מועד הדיון שנקבע לטיעונים לעונש, על מנת לאפשר למבקש להסיר את המחדלים, ו"לשלם לקופת המדינה את הכסף שנגזל". בית משפט השלום, נעתר לשתי בקשותיו של המבקש. בהמשך, אושרה דחייה נוספת, בעקבות תאונת דרכים אליה נקלע עו"ד שמולביץ, ולאחר זאת נקבע כי הדיון הנדחה יתקיים ביום 13.3.2013. ואולם, אף במועד זה לא נשמעו הטיעונים לעונש. לישיבה זו התייצב המבקש כשהוא מלווה על-ידי עו"ד פיקוס, אשר מסר כי הוא מסייע לעו"ד שמולביץ, ממנו נבצר להגיע לדיון, ובמעמד זה הוא הגיש בקשה לחזרה מהודיה מטעמו של המבקש.

ביום 21.4.2013, החליט בית משפט השלום בתל אביב-יפו לדחות את בקשת החזרה מההודיה. בית משפט השלום קבע כי במקרה דנן לא הובאו נימוקים מיוחדים, המצדיקים להתיר למבקש לחזור בו מהודייתו, כנדרש בסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי). בית משפט השלום ציין, כי המבקש היה מיוצג בידי סנגור מיומן עובר להודייתו, וזה ניהל מגעים ארוכים עם המשיבה, דבר שהוביל לתיקונו של כתב האישום. בית משפט השלום הדגיש, כי במהלך שבעת החודשים, לאחר שניתנה הכרעת הדין על בסיס הודייתו של המבקש, לא טען עו"ד שמולביץ, כי הלה לא הבין את תוכנה או משמעותה של הודייתו. יתרה מכך, לא זו בלבד שעו"ד שמולביץ לא יצא כנגד הודייתו של המבקש, אלא שהוא אף ביקש ארכה על מנת להסיר את המחדלים המנויים בכתב האישום. על יסוד האמור לעיל, קבע בית משפט השלום, כי במועד ההודיה הבין המבקש היטב את משמעות הודייתו, וזו ניתנה "לאחר בדיקה ושקילה רציניים ועניינים על-ידו ועל ידי באי כוחו". לפיכך נקבע, כי לא נפל כל פגם בהודייתו של המבקש, ואף אין מדובר בהטעיה של המבקש, אשר תצדיק את היערתו של בית משפט השלום לבקשה.

ביום 9.6.2013, נגזר דינו של המבקש. בית משפט השלום עמד בהרחבה על טיבן וחומרתן של העבירות בהן הורשע המבקש, ועל פגיעתן בערכים העומדים ביסוד דיני המס. פגיעה אשר מתעצמת לנוכח נסיבותיו של המקרה דנן, שעה שהמבקש ביצע, בשיטתיות רבה, עבירות חוזרות ונשנות במשך שנים אחדות, ובהיקפים כספיים משמעותיים. עוד ציין בית משפט השלום, כי המבקש לא הסיר את המחדלים, חרף הבטחותיו לעשות כן, ולמרות נכונותה של רשות המיסים לאפשר לו להסיר את מחדליו באמצעות תשלום של סכום מופחת, ביחס להיקף העבירות בהן הורשע. בית משפט השלום הוסיף עוד, כי מדיניות הענישה הראויה והנוהגת, במקרים מעין אלו, כוללת בחובה הטלתו של עונש מאסר בפועל. על יסוד האמור לעיל, נקבע מתחם הענישה ההולם את מעשיו של המבקש בין 20 ל-36 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח. לצד הקולה, התחשב בית משפט השלום בנתונים אלה: נסיבותיו האישיות של המבקש; הודייתו באשמה והחרטה שהביע; העדרו של עבר פלילי; הפגיעה הצפויה, כתוצאה מריצוי עונש מאסר בפועל, לבני משפחתו, הסובלים כבר כיום מקשיים כלכליים; וחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות. לאור האמור, וחרף החומרה הרבה שייחס בית משפט השלום למעשיו של המבקש, החליט בית המשפט שלא להטיל על המבקש עונש המצוי ברף העליון של מתחם הענישה, וגזר עליו את העונשים הבאים: 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 10 חודשי מאסר על-תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים מיום שחרורו, עבירה מסוג פשע לפי פקודת מס הכנסה או חוק המע"מ; 5 חודשי מאסר על-תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים מיום שחרורו, עבירה מסוג עוון לפי פקודת מס הכנסה או חוק המע"מ; כמו כן, הוטל על המבקש קנס כספי בשיעור של 120,000 ש"ח, או 12 חודשי מאסר תמורתו.

4. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, הן על ההחלטה שלא להתיר לו לחזור מהודייתו, והן על חומרת העונש שנגזר עליו. ביום 24.10.2013, קיבל בית המשפט המחוזי חלקית את ערעורו של המבקש. בהתייחס לבקשה להתיר למבקש לחזור בו מהודייתו, עמד בית המשפט המחוזי על כך כי הטעם העיקרי, ואף היחיד, עליו מבוססת הבקשה לחזרה מההודיה, נעוץ בחילופי סנגוריו של המבקש, לאחר שהלה כבר הודה באשמה, וסברתם של סנגוריו החדשים כי ההודיה אינה משרתת את מטרותיו. לחיזוק מסקנתו זו, עמד בית המשפט המחוזי על פרק הזמן הניכר שחלף, עד שבאי-כוחו החדשים של המבקש הגישו את הבקשה לחזרה מההודיה, מבלי שניתן הסבר מניח את הדעת לשיהוי זה. בית המשפט המחוזי קבע, כי רצונם של סנגוריו החדשים של המבקש לגבש עבורו קו הגנה חלופי, אינו מהווה "נימוק מיוחד", כמשמעותו בסעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי, המצדיק להתיר למבקש לחזור בו מהודייתו. כמו כן, דחה בית המשפט המחוזי את טיעונו החלופי של המבקש, לפיו הוא הבין באיחור את השלכות הודייתו על ההליכים האזרחיים שהתנהלו, אותה עת, מול רשות המיסים, ונקבע כי אף בכך אין בכדי להצדיק היענות לבקשתו של המבקש. לסיכום, וככל שהדבר נוגע לסוגיית החזרה מההודיה, אימץ בית המשפט המחוזי את מסקנתה של הערכאה הדיונית, וקבע, כי משלא הוצג "נימוק מיוחד" לחזרה מההודיה, דינו של הערעור בנקודה זו להידחות.
- אשר לערעור על חומרת העונש, קבע בית המשפט המחוזי, כי לנוכח חומרת העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען, אין להתערב בעונש המאסר לריצוי בפועל שהוטל עליו, חרף נסיבותיו האישיות של המבקש. יחד עם זאת, ובשים לב לעונש המאסר הממושך שהוטל על המבקש, החליט בית המשפט המחוזי להפחית מגובה הקנס שהוטל עליו, ולהעמידו על 80,000 ₪ במקום 120,000 ש"ח. יתר חלקי גזר הדין נותרו על כנם.
- בקשת רשות הערעור
5. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתה הוא חזר על טענותיו בעניין דחיית בקשתו לחזרה מההודיה, וכן השיג על חומרת העונש אשר הוטל עליו. נטען בבקשה, כי אין לזקוף לחובתו של המבקש את השיהוי בהגשת הבקשה לחזרה מההודיה, שכן שיהוי זה נבע עקב פציעתו של עו"ד שמולביץ' בתאונת דרכים, שכתוצאה ממנה נבצר ממנו להמשיך ולעבוד ב"היקף מלא". לשיטתו של המבקש, סירובו של בית המשפט להתיר לו לחזור בו מהודייתו, עלול לשדר "מסר שגוי לציבור", לפיו כל אימת שסנגור נפצע בתאונת דרכים יש לפעול כדי להחליפו באופן מיידי. המבקש הוסיף וטען, כי חזרתו מההודיה אינה נעוצה ב"טעות בכדאיות העסקה", משום שהוא ביקש לחזור בו מהודייתו לפני שנגזר דינו, ובטרם נודע לו מהי ה"תמורה" שקיבל בעד הודייתו. עוד טען המבקש, כי הבין, לאחר מעשה, שהוא הודה בעבירות שבהן הואשם בהיקף כספי מוטעה, וכל רצונו הוא, לבוא על עונשו בהתאם למעשים שביצע בפועל, ו"לא לשאת בעונש שיסודו בתחשיבים מוטעים". לטענתו של המבקש, די ברצונו להוציא את האמת לאור, בצירוף העובדה, כי הוא ביקש לחזור בו מהודייתו עוד טרם שניתן גזר הדין, על מנת להוות נימוק מיוחד, המצדיק להתיר לו חזרה מהודייתו.

אשר לחומרת העונש, טען המבקש כי עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת עליו, מחמיר עימו יתר על המידה, ואינו משקף את מדיניות הענישה הנוהגת ואת נסיבותיו האישיות הקשות. לביסוס טענה זו, הפנה המבקש לשורה של גזרי דין, מהם עולה כי בגין הרשעות בעבירות מס העולות בהיקפן על אלו שביצע המבקש, נגזרו עונשי מאסר לתקופות קצרות יותר. בנוסף, הליו המבקש על שיעורו הגבוה של הקנס הכספי שהוטל עליו, וטען כי ידו אינה משגת לעמוד בתשלום קנס בסכום של 80,000 ₪, כך שהותרת הקנס על כנו, תביא להארכת תקופת מאסרו.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי דינה של הבקשה להידחות.
7. הלכה מושרשת היא כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במשורה, ואך במקרים מהם עולה שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית רחבת היקף החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לבקשה, וכן במקרים חריגים המגלים חשש מפני עיוות דינו של המבקש או משיקולי צדק כלפיו (רע"פ 7042/13 סולטאן נ' מדינת ישראל (26.12.2013); רע"פ 7297/13 הואש נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה 'גליל מרכז' (17.12.2013); רע"פ 7389/13 טייטלבוים נ' מדינת ישראל (17.12.2013)). המבקש כלל לא נדרש, במסגרת בקשתו, לשאלה המקדמית, הנוגעת לקיומם של טעמים המצדיקים מתן רשות לערער בפעם השנייה על הרשעתו, וניגש ישירות לשטוח את טענותיו לגופו של עניין. ואכן, עיון בבקשה מגלה כי לא עולה ממנה כל שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית רחבת היקף, המצדיקה עריכתו של דיון "בגלגול שלישי". עסקינן בבקשה הנסבה, רובה ככולה, סביב השגותיו של המבקש על אופן הפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, במסגרתו של סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי, שעניינו חזרה מהודיה, לאור הנסיבות הפרטניות האופפות את עניינו של המבקש. אין בהשגות מעין אלו בכדי להצדיק, את היענותו של בית משפט זה לבקשת רשות הערעור. עוד אציין, כי לא מצאתי שקיים, במקרה דנן, חשש מפני עיוות דינו של המבקש, או כי מתקיימים שיקולי צדק כלפיו. די בטעמים אלו, על מנת לדחות את הבקשה שלפניי.
8. למעלה מן הצורך, אדרש בקצרה לטענותיו של המבקש הנוגעות לסוגיית החזרה מההודיה. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי מסמיך את בית המשפט להתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו, "מנימוקים מיוחדים שיירשמו". המבקש חולק על קביעותיהן של הערכאות הקודמות, לפיהן לא עלה בידו להצביע על כל נימוק מיוחד, המצדיק היענות לבקשתו. המבקש מאשר, כי לא נפל כל פגם ברצונו הטוב והחופשי בשלב ההודיה, אך לדידו די בכך שכעת הוא חפץ, בכנות, להגיע לחקר האמת, בצירוף העובדה כי הוא הודה עובר למתן גזר הדין, על מנת להוות נימוק מיוחד, כנדרש בסעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי.

בפסיקתו של בית משפט זה נקבע, כי כאשר הבקשה לחזרה מהודיה מוגשת לאחר הכרעת הדין אך לפני שלב גזר הדין, יש להחיל מבחן מקל, המאפשר למבקש לחזור בו מהודייתו, ככל שבית המשפט משתכנע כי הבקשה מבוססת על רצונו הכן להילחם על חפוטו, ולא על חישוב טקטי, אשר נועד להשגת רווחים משניים (ע"פ 6349/11 שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל, פסקאות 17-18 לפסק דינו של השופט ח' מלצר (10.6.2013), וכן ראו, ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.1.2011); ע"פ 3991/04 רגבי נ' מדינת ישראל (2.5.2005); ע"פ 5561/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 152, 145 (2004)).

מבחן מקל זה מבוסס, במידה רבה, על עמדתם של שופטי הרוב, בע"פ 3754/13 סמאחת נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(5) 798, 802 (1991), שם נקבע כי:

"בבוא בית המשפט לשקול, אם לתת לנאשם רשות לחזור בו מהודאתו לפני גזרה הדין, לא די, לדעתי, בבירור השאלה, אם ההודאה ניתנה בשעתה מרצונו הטוב והחופשי של הנאשם. סבורני, כי גם אם השתכנע בית המשפט בכך, עוד עליו לשאול עצמו, מהי הסיבה הכנה והאמיתית אשר מביאה את הנאשם לבקש את החזרה מן ההודאה. אם סובר הנאשם, כי טעה בשיקוליו בעת שהודה, והמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד בקשתו היא כי תינתן לו ההזדמנות להוכיח את חפוטו, כי אז נכון וראוי הוא שלא להכביד תמיד במשקלם של אותם 'נימוקים מיוחדים', הנדרשים בסעיף 153(א) הנ"ל".

ואולם, גם החלתו של מבחן זה על עניינו של המבקש, מביא לידי מסקנה כי בדין נדחתה בקשתו לחזרה מההודאה. הבקשה הוגשה בשיהוי ניכר לאחר מתן הכרעת הדין, ובעקבות חילופי הסנגורים שבאו לאחר הרשעתו, כאשר הערכאות הקודמות דחו את ההסברים השונים שניתנו על-ידי המבקש לשיהוי זה. עו"ד שמולביץ' עצמו, הצהיר בפני בית משפט השלום כי המבקש פועל לתיקון מחדליו, ונמצא במגע עם רשויות המס, על מנת להגיע להסדר מוסכם, במסגרת ההליכים האזרחיים נגדו. דומה, כי לאחר שהמבקש נוכח לדעת כי הודייתו תקשה עליו להגיע להסדר כספי רצוי בגדרם של ההליכים האזרחיים, נולדה ובאה לעולם בקשת החזרה מההודאה. כך, למשל, נאמר בפסקה 10 לבקשת החזרה מההודאה שהגיש המבקש לבית משפט השלום, "רובינשטיין [המבקש], למעשה, לא הבין את משמעות ההודאה, וזו התבהרה לו רק לאחרונה, כאשר ניסה הוא להגיע להסדר עם רשויות המסים באופק האזרחי, והוסבר לו כי הודאתו בהליך הפלילי משליכה באופן בלתי נמנע על ההליך האזרחי בעניינו". למסקנה דומה הגיע גם בית משפט השלום, בקובעו כי "טענת סנגורו החדש [של המבקש] היא שכיום הוא מתחרט על הודייתו משום שהוא חושש מהיקף סכום הכסף שייאלץ לשלם לאוצר המדינה".

עולה מן המקובץ, כי ביסודה של בקשת החזרה מההודאה לא עומד רצונו הכן של המבקש להילחם על חפוטו, אלא שמדובר בשיקול טקטי, הנוגע להיקף התשלום הנדרש ממנו בהליכים האזרחיים, אל מול רשויות המס. המסקנה המתבקשת היא, אפוא, כי בדין נדחתה בקשתו של המבקש לחזור בו מהודייתו.

9. עוד רואה אני להוסיף, כי ככל שהבקשה נוגעת לחומרת העונש שהושת על המבקש, הרי שהלכה היא מלפנינו, כי אין בטענות הנוגעות לעניין העונש בכדי להצדיק מתן רשות ערעור, אלא אם מדובר במקרים בהם העונש שהוטל על המבקש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה והנוהגת (רע"פ 7297/13 הואש נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה 'גליל מרכזי' (17.12.2013); רע"פ 7389/13 טיטלבוים נ' מדינת ישראל (17.12.2013); רע"פ 7002/13 פשקוב נ' מדינת ישראל (8.12.2013)).

המבקש הורשע בביצוע עבירות חמורות שתכליתן התחמקות מתשלום מס אמת, תוך שהוא מנפיק חשבוניות פיקטיביות, לו עצמו ועבור אחרים. חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרוור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות. ברע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013), ציינתי בפסקה 7: "בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס...לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם ... עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי". וכן ראו, דברי השופט א' רובינשטיין ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010), בפסקה יא: "יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלילו נ' מדינת ישראל (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל (10.7.2012)).

בענייננו, ביצע המבקש סדרה ארוכה של עבירות בחשבוניות מס כוזבות, שהנפיק לטובתם של אחרים ולטובת העסק שבבעלותו. סדרת העבירות בוצעה בשיטתיות, היא נמשכה על פני שנים אחדות, והסתכמה בהעלמתן של הכנסות בסכום מצטבר של כ- 2,700,000 ₪. כל זאת, בצד ביצוע עבירות על חוק המע"מ בהיקף של כ-410,000 ₪. עוד יצוין, כי חרף הבטחותיו ונכונותם של רשויות המס להפחית מסכום התשלום הנדרש ממנו, המבקש טרם הסיר את מחדליו. הערכאות הקודמות לא התעלמו מקשיי היום יום עליהן עמד המבקש, ובכלל זאת נתנו דעתם למצבו הכלכלי של המבקש, תוך התחשבות בנתונים אלה על מנת שלא למצות את הדין עמו. לאור האמור, לא מצאתי כי עונשו של המבקש חורג ממדיניות הענישה הראויה, באופן המצדיק היענות לבקשה לרשות ערעור.

10. על יסוד הדברים האלו, בקשת רשות הערעור נדחת בזאת.

עיכוב ביצוע עונש המאסר, עליו הוריתי ביום 26.12.2013, יבוטל. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 21.1.2014 עד לשעה 10:00, בימ"ר ניצן, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיזן מוקדם, עם ענף אבחון ומיזן של שירות בתי הסוהר, טלפונים: ***** או *****.

ניתנה היום, כ"ח בטבת התשע"ד (31.12.2013).